

Malene Grandjeans dimissionstale

Taler

Malene Grandjean
Rektor på Nordfyns Gymnasium

Dato

26. juni 2026

Sted

Højagervej 25, 5471 Sønderø

1

Kære studenter - Kære familier – Kære ansatte

Dagen i dag er en af årets smukkeste dage.

5 En dag fyldt med stolthed, forventning og glæde.

En dag, hvor sommeren næsten altid viser sig fra sin bedste side, og hvor de hvide huer minder os om, at nogle øjeblikke i livet er værd at standse op ved.

10 I dag markerer vi afslutningen på en vigtig del af jeres liv. Jeres studentereksamen.

I de sidste tre år har I været en del af Nordfyns Gymnasiums faglige og sociale fællesskab.

15 Tre år med undervisning, afleveringer, gruppearbejde, eksamensnerver og timer, hvor verden er blevet vendt og drejet gennem diskussioner, nysgerrighed og nye erkendelser.

20 Men også tre år med venskaber, forelskelser, fester, morgensurhed, fraværssamtaler, eksamenscookies, latter i kantinen og alle de små øjeblikke, som kun I forstår betydningen af.

25 Om lidt forlader I gymnasiet. Klasselokalerne skal fyldes af nye elever, og jeres hverdag kommer til at se helt anderledes ud. Men jeg håber, at I tager noget med herfra, som rækker langt ud over eksamensbeviset.

At I tager nysgerrigheden med jer.

Evnen til at stille spørgsmål.

Modet til at sige jeres mening.

Og troen på, at man kan gøre en forskel.

30

Når man bliver student, er der ét ord, der næsten altid dukker op: **Frihed.**

Frihed til selv at vælge.

35 Frihed til at rejse - til at studere - til at tage et sabbatår eller tre. Frihed til at drikke på en torsdag – når nej, den frihed har vi vist allerede benyttet jer af. Når men så frihed til at flytte hjemmefra, skifte retning og begynde forfra.

Og det er alt sammen rigtigt.

40

Men måske er en af de allerstørste flertalsmisforståelser, at frihed også betyder fravær af ansvar.

Den franske filosof Sartre skrev:

45 *"Vi vil friheden for frihedens egen skyld
og uden hensyn til nogen særlig omstændighed.
Og idet vi vil friheden, opdager vi,
at den helt og holdent afhænger
af andres frihed,
50 og at andres frihed afhænger af vor."*

Min frihed er aldrig kun er min egen.

Min frihed er afhængig af andres frihed.

55 Jeres frihed bliver først virkelig, når også andre mennesker har mulighed for at leve frit, tænke frit og tale frit. Frihed er evnen til at leve i et fællesskab, hvor alle som afsæt har samme muligheder.

Derfor er frihed ikke bare en gave.

Frihed er et ansvar.

60

I vokser op i en tid, hvor I konstant bliver fortalt, at I har frihed til at følge jeres drømme, lytte til jer selv og skabe jeres eget liv.

Det er ikke hele sandheden.

65

For et godt og frit samfund og et godt og frit liv bliver ikke til, fordi alle gør præcis, hvad de har lyst til. Et godt og frit samfund bliver til, fordi mennesker tager ansvar for hinanden. Og sådan er det også med det gode og frie liv.

Og faktisk tror jeg, at I allerede har vist, at I forstår det.

I løbet af det sidste år har vi på Nordfyns Gymnasium været igennem både kommunal- og regionsrådsvalg og et folketingsvalg. Vi har haft debatter, besøg
75 af politikere, diskussioner i klasserne og masser af samtaler på gangene.

Og hver gang er jeg gået derfra med den samme oplevelse: At den fortælling, man nogle gange møder om unge som værende uinteresserede i samfundets udvikling, ligeglade med politiske spørgsmål og uden lyst til at tage ansvar -
80 ganske enkelt ikke passer.

Jeg har set unge mennesker, der stiller spørgsmål, udfordrer argumenter og tør være uenige med hinanden uden at miste respekten for hinanden.

85 Jeg har set en generation, som ikke nødvendigvis melder sig ind i et politisk parti for resten af livet, men som engagerer sig, når en sag betyder noget for dem: Klimaet. Uddannelse. Trivsel. Frihed. Verden omkring jer.

Gennem jeres engagement og med jeres ansvarlighed har I bl.a. været med til at
90 udforme gymnasiet strategi frem mod 2030, I har styrket elevindflydelsen på gymnasiet gennem rækken af elevudvalg, til rektortimer og generelt fordi I tør at bruge jeres stemme og herigennem skabt forandringer.

I har forvalget jeres frihed til ikke blot at tage ansvar for jer selv, men I har taget
95 ansvar for hinanden og for kommende gymnasieelever.

Det skal I have en kæmpe tak for.

Det er en misforståelse, at pligt, ansvar og frihed er modsætninger. Tværtimod.
100 Det er ofte vores forpligtelser over for andre mennesker, der gør os frie fra kun at være optaget af os selv. Det har I vist ved at være med til at skabe gymnasium.

Psykologen Svend Brinkmann har formuleret det sådan:

105 *"Vi skal genopdage pligten. At gøre noget, bare fordi det er det rigtige at gøre – ikke fordi det føles godt eller betaler sig."*

Jeg håber, at I også i fremtiden tager jeres frihed alvorligt.

Ikke som retten til altid at vælge den letteste vej, men som modet til at vælge den
110 rigtige.

Til at handle, når det er nødvendigt.

Til at tage ordet, når tavsheden bliver for bekvem.

Til selv at række hånden ud, når andre har brug for den.

115

Kære studenter

Tak for den tid, I har været en del af Nordfyns Gymnasium. Tak for jeres
120 nysgerrighed, jeres engagement og jeres mod til at stille spørgsmål, udfordre
hinanden og udfordre os.

Tak for de mange samtaler, grin, diskussioner og oplevelser, som har gjort vores
gymnasium rigere, end den var, da I begyndte.

125

Vi er stolte af jer.

Stolte af det, I har opnået, og stolte af de mennesker, I er blevet. Og vi glæder os
over, at vi har fået lov til at følge jer et stykke på vejen.

130 Mest af alt glæder vi os faktisk til alt det,

I endnu har til gode.

Til de valg, I skal træffe.

De fællesskaber, I skal skabe.

De mennesker, I skal møde.

135 Og de spor, I kommer til at sætte i verden på samme måde, som I har sat jeres
tydelige spor her på gymnasiet.

Om et øjeblik forlader I gymnasiet med jeres smukke studenterhuer på. Den er
et symbol på frihed. På muligheder. På ansvar.

140

Pas godt på jeres frihed. Brug den klogt. Brug den modigt. Og brug den
gavmildt.

**Stort tillykke med jeres studentereksamen og held og lykke med det liv,
145 der nu ligger foran jer.**

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler og producent

150 **Kildetype**

Digitalt manuskript

Tags

Translokations-/dimissionstale

URI155

<https://www.dansketaler.dk/tale/malene-grandjeans-dimissionstale-2026>

160

165

170

175

180

185